

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | XI. ROČNÍK | ČERVEN 2025

**Mým snem je
sestavit největší
sbírku modelů
památek na
jednom místě**

**rozhovor s Miroslavem Bitterem
na stranách 8 a 9**

ZA DOBRÝM JÍDLEM
NEMUSÍTE JEZDIT
PŘES PŮL SVĚTA

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Kirchhofové – 4. část

Dobová pohlednice s vyobrazením Kirchhofova bělidla a úpravny po roce 1913.

Foto | archiv autora

Součástí národního podniku Slezan Frýdek-Místek bylo od ledna 1947 Bělídlo, úpravna a mercerizační ústav František Kirchhof. Kdy toto bělidlo vzniklo, kdo byli Kirchhofové a jaké byly jejich osobní a profesní osudy? To jsou jen některé z otázek, na něž se pokusí odpovědět tato nová minisérie o textilních podnikatelských rodech.

► Petr Juřák

Kirchhofova vila

V minulém díle pokračování našeho seriálu jsme se věnovali období, kdy se Rudolf Kirchhof stal společníkem a obchodním partnerem Josefa Adámka. Dnes si něco málo řekneme k tomu,

kdy a proč tato vzájemně výhodná spolupráce skončila.

Josef Adámek vykonal vůči svému společníkovi řadu velmi vstřícných gest. Jedním z nich bylo poskytnutí pozemku ke stavbě domu, v němž by se mohl s rodinou usadit, rovněž mu na výstavbu vily finančně přispěl. Aby nebylo mýlky, Kirchhofova vila nebyla Adámkovou vilou, kterou dnes zná velké množství lidí, bývalá Kirchhofova vila je dnešní budova Obecního úřadu v Raškovicích a Adámkova vila je budova zcela jiná. Rudolf Kirchhof se do své nově postavené vily nastěhoval v roce 1912 společně se svou manželkou Josephine a třemi syny: Rudolfem, Ferdinandem a Heinrichem.

Rychlý konec a nový začátek

Na konci roku 1911 byly zkolaudovány první započaté rekonstrukce továrních prostor, jmenovitě skladovací hala a sušárenská věž. Rozsáhlé investiční akce byly naplánovány i na další roky, neodehrály se však již v režii dua Adámek & Kirchhof. V lednu 1913 totiž Josef Adámek vystoupil ze společnosti, čímž došlo k jejímu výmazu z firemního rejstříku. Poté se změnil její název a do firmy vstoupil nový společník. Tím se stal Ing. Victor Elzer a společnost přijala nový název Bělídlo, úpravny a mercerizace Kirchhof & Comp. O novém společníkovi, jeho rodině a jeho raškovickém dobrodružství jsme si něco řekli již v sérii o rodu Elzerů, nyní si některá tato data připomeneme a doplníme je o další, která nám poskytnou komplexnější obrázek.

Podnikatelský a zřejmě i charakterový a lidský nesoulad mezi Adámkem a Kirchhofem

nakonec vedl k rozkolu, co se týká míry a rozsahu investic do raškovické továrny. Adámek si zřejmě začal uvědomovat, že podnikání v textilním průmyslu není jeho příběh, a tak ze svého angažmá vycouval. Tím, kdo zafinancoval vyplacení jeho podílu, byl Victor Elzer. Navíc díky jeho kapitálovému vkladu mohlo dojít k dalším investičním akcím. V roce 1914 byla zkolaudována nová strojovna s parní kotelnou, dobudována byla skládárna hotového zboží a expedice s užitnou plochou téměř 600 m², příruční sklad bílého zboží, škrobárna, dvoupatrová sušárna s užitnou plochou téměř 400 m², jednopatrový úřednický dům a obytný dům. Část těchto investic byla zrealizována již v době válečného konfliktu, který později dostal název velká válka a ještě později první světová válka. A jak na tom byla raškovická továrna v tomto období? O tom si řekneme zase příště. ■

INZERCE FMP 2146/05

**AUTA
S VÝBUŠNOU SILOU**
přestavby automobilů na LPG
servis, revize, opravy
provedení STK
776 226 998, 774 860 041
Kunčičky u Bašky 66
www.auta-lpg.cz

INZERCE FMP 2145/05

**Kominictví
BUMBALA**

+420 724 921 728
bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominictvibumbala.cz

**FRÝDECKO-MÍSTECKÝ
PATRIOT
distribuuje
Česká distribuční, a. s.**

V případě, že vám
nebyl doručen, obraťte
se na reklamační oddělení
společnosti:
**tel.: 800 888 558
nebo e-mail:
info@distribucni.cz.**

Vždy uveďte kompletní
adresu.

Ulice města ožijí opět folklorem

S nadcházejícím letním obdobím přichází také sezona festivalů.

Jeden z nich – Mezinárodní folklorní festival Frýdek-Místek, oslaví letos už své 28. narozeniny a pořadatelé slibují, že se stejně jako v předchozích letech mají jeho návštěvníci na co těšit.

Letošní ročník konaný ve dnech od 17. do 22. června totiž představí nejen tradiční soubory z různých regionů České republiky a Evropy, ale také z dalších světadílů. Zahrají a zatancují například muzikanti a tanečnice z Ekvádoru, Keni, ale i z Gruzie a Portugalska. Chybět nemohou ani celky ze sousedního Polska, Slovenska a samozřejmě i účast domácích zástupců. Zkrátka ulice města ožijí pestrým folklorem a barevnými kroji z nejruznějších koutů světa.

Soubory budou po celý týden vystupovat i na základních školách, radost a zpěv přivezou také do domovů důchodců a přilehlých obcí. První akce pro širokou veřejnost se uskuteční

ve čtvrtek 19. června, kdy na nádvoří frýdeckého zámku od 19:30 hodin postupně vystoupí jak zahraniční, tak místní soubory.

Oficiální zahájení festivalu proběhne v pátek 20. června na místeckém náměstí, kde program potrvá od 17:30 až do 22. hodiny. V sobotu v dopoledních hodinách projde městem krojovaný průvod. V devět hodin vyrazí od kina Petra Bezruče na náměstí Svobody, kde později, po koncertu frýdecko-místecké kapely Šuba Duba Band, odstartuje vystoupením dětských souborů hlavní program. Po nich se představí dospělí účinkující a na závěr opět zahraniční hosté. Festival vyvrcholí tradičním nedělním závěrečným galakonzertem v Nové scéně Vlast, který začíná v 15 hodin. Za nepříznivého počasí se čtvrteční koncert muzikantů, páteční a sobotní venkovní program se přesouvá do haly Polárky. Podrobný program festivalu najdete na zadní straně našeho časopisu. ■

INZERCE FMP 2183/01

ORANGE OPTIK

Svět vaší optikou

Od 15. května 2025

NOVÁ
OPTIKA

nově

2x ve Frýdku-Místku:

T. G. Masaryka 634, Frýdek-Místek, tel.: 776 695 863

Malé náměstí 98, Frýdek-Místek, tel.: 770 103 933

SLEVA 60%

NA KOMPLETNÍ BRÝLE
včetně multifokálních, samozabarvovacích, atd.PLATÍ NA
NOVINKY
2025Sleva platí na všechna brýlová skla (s výjimkou skel MIVO SMART) a všechny obruby vybraných značek. Kompletní podmínky na www.orangeoptik.cz/akceFRÝDECKO-MÍSTECKÝ
PATRIOT

| Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Vítězslav Sachr

| Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek

| Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: MAFRAPRINT, Pavelkova 7, Olomouc

| Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuční k.s. | Nevyžádané příspěvky nevracíme

| Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce

| Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Datum vydání: 7. 6. 2025 | Náklad: 26 700 ks

| Foto na titulní straně: Jiří Vítězslav Sachr

Inzerce vám rád zprostředkuje

Jiří Vítězslav Sachr

Tel.: 608 832 606

redakce@fmpatriot.cz, inzerce@fmpatriot.cz

www.fmpatriot.cz

INZERCE FMP 2149/05

- Tepelná čerpadla alpha innotec
- Kotle na dřevo Blaze Harmony
- Instalace podlahového a ústředního topení
- Plynové kondezační kotle Broetje Heizung

www.hrusatop.cz

BROTJE
HEIZUNG

alpha innotec

blaze

Tel.: +420 725 980 764, mail: d.hrusecky@email.cz, Místecká 176, 739 21 Paskov

SLOUPEK

Válka je vůl!

„Babiš = Bureš. Už jsi rozkradl naši zem, táhneš zpátky za Ficem. Máš Agrofert, ale nemáš svědomí. Populista, lhář, agent StB, zloděj a hodný strýc.“ Transparenty s hesly studentů frýdlantského gymnázia, kteří přišli na místecký mítink příznivců hnutí ANO a jeho předsedy Andreje Babiše tiše zaprotestovat. Odpověď jeho fanklubu ne/byla zarážející: „Kretění! Nemakačkové! Válku na vás!“ Přát mladým válku je už za hranou – zvláště od seniorů, kteří Babišovi fandí, ale sami na vlastní kůži válečné útrapy nezažili. To by jim muselo být přes osmdesát! Byli by první, kteří by si nadělali od kalhot, a tak jim já – osobně – doporučuji, aby válečnou vřavu sledovali z bezpečí svých domovů pouze v televizním zpravodajství. Tam je válek, rvaček a dalšího násilí dost. Až příliš! Nejblíží, dlouhotrvající válečný konflikt a desítky mrtvých každý den na Ukrajině už nemá cenu komentovat. Stejně by to nepadlo na úrodnou půdu, podobně jako kritika starších vůči studentům. Generační konfrontace byla našťáště pouze verbální, fyzické násilí se nekonalo. Studenti měli ze všeho dění na náměstí haló a určité je pobavily i diskusní příspěvky pod zpravodajskými relacemi na webu. V každém případě je na jejich protestu sympatické, že vyjádřili vlastní názor, mají zájem o svou budoucnost a vlastně o celou naši společnost. Není jim jedno, kam se budeme ubírat. Uvedli, že to bylo jejich svobodné rozhodnutí a nebyli nikým z opačného pólu politického spektra najati, jak jim oponenti z řad Babišoviců podsouvali.

„Napsal si někdo na starej kůl, prostinkej nápis: Válka je vůl!“ To byste si (písníčku brněnských Synkop 61), vy dnešní 65+, ještě mohli pamatovat, takže bacha, abyste brzy neztratili, za co jste sami v listopadu 1989 bojovali! Demokraci! Kdyby v naší zemi dnes neexistovala, tak si nezačnete ani na mítink s Babišem, seděli byste doma u televize a přepínali z jednoho kanálu na druhý. Možná abyste naladili i nějakou válku... Život v míru všem přeje

Martin Sládek (26. května).

Seniortaxi se těší stále větší oblibě

Když začalo v rámci Frýdku-Místku fungovat v roce 2020 Seniortaxi, využívalo jeho služeb za měsíc 70 až 350 občanů, přitom jednotlivá vozidla ujela maximálně 900 jízdy. V roce 2024 se počet pasažérů za měsíc zvýšil na 500 a v některých měsících dokonce přesáhl hranici 1 500 osob. Seniortaxi využívají především starší občané k cestám k lékaři, na poštu, úřad a do dalších potřebných zařízení. Při zachování stejných provozních podmínek jako v minulých letech se počet zájemců o tento druh dopravy v prvních měsících roku 2025 opět navýšil. Svoje služby Seniortaxi provozuje nejen na území města, ale i v místních částech – Skalici, Lískovci, Chlebovicích nebo Zelinkovicích.

„Novinkou je vyhrazené parkovací místo přímo pro vozy Seniortaxi u Sageny, kde mohou řidiči nabírat a vykládat své pasažéry,

a během letošního roku zde vzniknou ještě další dvě,“ dodal náměstek primátora Marcel Sikora s tím, že další vyhrazená místa k parkování pro Seniortaxi plánuje město zřídit přímo před poliklinikou. Služby Seniortaxi mohou občané využívat každý všední den od 6 do 14 hodin na základě telefonické objednávky nejpozději 24 hodin předem na maximálně šest jízdy měsíčně. „Seniortaxi mohou využívat občané starší 70 let

s trvalým pobytem ve městě. Cena jedné jízdy činí dvacet korun a lze ji absolvovat i s bezplatným doprovodem v podobě jedné osoby. K cestování je zapotřebí bezplatný průkaz. Ten občané získají na odboru sociálních služeb radnice,“ upřesnil náměstek. Pracovníci sociálních služeb měsíčně vydají okolo 40 průkazek. Město na provoz Seniortaxi přispělo od doby jeho vzniku celkovou částkou 6 milionů korun. ■

Hřiště pro děti bude fungovat už o prázdninách

Nový dětský areál by měl v budoucnu sloužit k aktivnímu odpočinku dětí v místní části města Lysůvkách. Zahájení provozu bude na začátku letošních letních prázdnin. Realizaci celého nového dětského hřiště dostali za úkol pracovníci Technických služeb z Frýdku-Místku. Areál bude

oplocen a budou v něm pružinová houpadla, houpačka, kolotoč a několik laviček. „Myslíme a pečujeme o všechny části města, včetně těch okrajových, kde spolupracujeme a aktivně komunikujeme s osadními výbory. Ty nám pravidelně tlumočí přání občanů a my se je pak snažíme v rámci

možností plnit. Jedním z nich bylo právě i hřiště pro ty nejmenší s posezením pro jejich doprovod, rodiče, prarodiče,“ řekl náměstek primátora Jiří Kajzar. Nově vznikající areál v hodnotě téměř 430 tisíc korun bude financován z prostředků osadního výboru Zelinkovice-Lysůvky. ■

Letošní Den zdraví proběhl v obchodním centru Frýda

Frýdecko-místecká nemocnice prezentovala Den zdraví a ošetřovatelsví v polovině května v prostorách OC Frýda. Netradiční představení zdravotnických oddělení nemocnice uvítala široká veřejnost.

Velký zájem byl o smysl denzitometrického vyšetření, fyzioterapii zaměřenou na vestibulární systém, návštěvníci si mohli nechat změřit tlak, otestovat krevní skupinu, vyšetřit oči a hladinu krevního cukru. Pro budoucí maminky měly určité velký přínos rady pracovníce dětského a novorozeneckého oddělení při masážích pro novorozence, uvazování šátku pro přepravu miminka, což se projevilo v mnoha dotazech přítomných. Patronát nad letošním, už třetím Dnem zdraví a ošetřovatelsví převzal náměstek primátora

Marcel Sikora. Ten přiznal, že i on sám absolvoval některá odborná vyšetření a ocenil práci zdravotníků, kteří odpovídali na všechny dotazy návštěvníků akce, a navíc

byli ochotni poskytnout odborné konzultace. „Kromě této akce podporujeme také Den proti melanomu a urologickou prevenci,“ dodal Sikora. ■

V brownfieldu Kravín našla své místo knihovna

V loňské roce byla dokončena rekonstrukce první budovy v brownfieldu Hukvaldský dvůr – kravín, ve kterém našla své místo i nová obecní knihovna. Projekt vybavení knihovny navrhla architektonická firma RMBA Architekti, která také zpracovávala projektovou dokumentaci na rekonstrukci celé budovy kravína.

Nová knihovna nabízí dostatečný prostor pro své návštěvníky a studující, knižní fondy jsou

konečně dobře zabezpečeny proti jejich možnému poškození vlivy počasí.

Jak uvádějí provozovatelé: Nově zrekonstruovaný objekt 5. května doslova praskal ve zdech. Tolik návštěvníků si našlo čas, aby se seznámili s novými prostory knihovny a byli při jejím oficiálním otevření a křtu. Knihami zaplněné regály, oddychová místa pro čtenáře, tvořivá dílnička pro děti a určitá variabilita prostoru, kdy

se dá knihovna proměnit na místo pro přednášky nebo malá hudební vystoupení, to jsou aktiva nových prostor. V uplynulém roce 2024, ještě ve starých prostorách, bylo uspořádáno celkem 103 akcí (besedy, přednášky, univerzita třetího věku a mnoho dalších). To se projevilo i na hodnocení knihovnice Markéty Kološové, která za svoji práci získala hlavní cenu v soutěži

Knihovnická K2 (o nejlepší knihovnu v Moravskoslezském kraji). Další budování nových prostor Kravína, jak zní úřední název budovy knihovny, nadále pokračuje. V patře se dokončují učebny pro uměleckou školu a zanedlouho začne rekonstrukce staré sýpky, která navazuje na původní kravín. Správci knihovny tu navrhnou vybudovat malý koncertní sál. ■

INZERCE FMP-2179/01

Frýdek-Místek má novou magnetickou rezonanci: přesná diagnostika bez čekání

Ve Frýdku-Místku bylo v dubnu slavnostně otevřeno nové pracoviště magnetické rezonance vybavené špičkovým přístrojem Magnetom Vida 3T. Provozuje ho zdravotnické zařízení SAGENA, které se rozhodlo zpřístupnit tuto moderní technologii i pacientům mimo veřejný zdravotní systém – tedy i samoplátcům.

„Chceme nabídnout včasnou a přesnou diagnostiku i těm, kteří by jinak čekali týdny nebo měsíce. Vyšetření u nás probíhá obvykle do tří pracovních dnů, v naléhavých případech i do 24 hodin,“ říká jednatel společnosti Aleš Kubíček.

Nový přístroj umožňuje detailní zobrazení mozku, páteře, kloubů, břicha, prsou i prostaty. Kromě vysoké kvality snímků zajišťuje větší pohodlí díky širšímu tunelu a zkrácené době skenování. Vyšetření je možné absolvovat na základě žádanky od praktického nebo odborného lékaře.

Nový přístroj MR 3T Vida od Siemens Healthineers přináší pacientům ve Frýdku-Místku dostupnější a přesnější diagnostiku. Na snímku jednatel SAGENA Aleš Kubíček.

**MODERNÍ PÉČE
BEZ ZBYTEČNÉHO ČEKÁNÍ – VE VAŠEM KRAJI**

SAGENA s.r.o., Centrum zdraví, 8. pěšího pluku 2450, 738 01 Frýdek-Místek

Kontakty pro objednání:

Mobil: 703 601 301

Pevná linka: +420 553 030 801

www.sagena.cz

Legendární útočník Pepík Bican střílel góly v dresu Vítkovic, chtěl jsem ho vidět v Ostravě na vlastní oči

Byl fotbalovým fandou a v dresu Vítkovic tehdy rozdával soupeřům góly útočník Josef Bican. Vidět ho živě byl prý jeden z důvodů, proč ve svých patnácti letech odešel Josef Šuba z rodného Slovenska na hornické učiliště do Ostravy. Jak ho Ostrava přijala a zůstal věrný hornickému povolání? O tom všem jsem si povídal s dnes téměř devětaosmdesátiletým obyvatelem Lískovce.

► Jiří Vítězslav Sachr

V minulém čísle jste řekl, že pracovat ve Svitu u Bati jako váš otec jste nechtěl. Čím vás lákala Ostrava?

Asi jako každý dospívající kluk jsem se chtěl vymanit z otcova dohledu. Zkrátka touha být od rodičů co nejdál. Ostrava mě coby fotbalového fandu navíc lákala vidinou návštěv utkání dvou klubů – Vítkovic a Sokol OKD Ostrava (později Baník Ostrava – pozn. autora), které v té době hrály nejvyšší soutěže. Legendární útočník Pepík Bican tehdy střílel góly v dresu Vítkovic – neznal jsem nikoho, kdo by ho nechtěl vidět na vlastní oči. Za Vítkovice po válce nastupovaly i další legendy – výborný obránce Alexandr Markusek, pozdější dlouholetý fotbalový trenér a funkcionář Jiří Starosta, hokejový reprezentant a pozdější úspěšný trenér Vladimír Bouzek i budoucí slavný trenér ostravského Baníku a pražské Dukly Jaroslav Vejvoda. Za nimi v ničem nepokulhávali i další hráči. Jména jako Václav Morávek, Miroslav Wiecek, trenér Jaroslav Šimonek, ti všichni se zapsali do dějin ostravského fotbalu a já byl v té době u toho...

Jak vás Ostrava přijala? Vzpomenete si na první dojmy?

Velkoměsto! Z mnoha věcí mi až oči přecházely. Patnáctiletý kluk z vesnice odloučený od svých nejbližších, na druhou stranu jsem se ale nemusel téměř o nic starat. Na učilišti dbali na to, aby nám nic nechybělo. Ze všeho nejdříve jsme dostali poučení, jak se máme na veřejnosti chovat, zdarma jsme obdrželi tzv. šalinkartu a seznámili nás

s místy, kde se můžeme chodit koupat. Těmi byla tehdy koupaliště na Hulvákách a v Přívoze nebo řeky Odry a Ostravice. Za kulturou jsme chodili do kina. Měli jsme sešitky s kupóny, na filmová představení byla ve tvaru trojúhelníčku a ty jsme u pokladny vyměnili za zlevněné vstupenky. Ale na prvním místě byl u mě fotbal. Nesměl mi uniknout jediný zápas, který se o víkend hrál ve Vítkovicích nebo na Slezské.

Na učilišti jste setrval jen první rok. Co se stalo? Vadila vám výuka v českém jazyce?

Ne, měl jsem výborné studijní výsledky, a tak jsem dostal nabídku přejít z učiliště na hornickou průmyslovku. S češtinou jsem problémy neměl – ba naopak. Otec byl velmi překvapen, s rodným jazykem jsem ve slovenských školách bojoval a v Ostravě jsem v hodinách českého jazyka dosahoval dobrého hodnocení.

Co ostravská děvčata? Neříkejte, že vás nezajímala...

Ale to víte, že ano! Patřilo to k mému mládí. Vedle hornické průmyslovky sídlila konzervatoř. Když bylo pěkné počasí, v učebnách byla otevřená okna a my přes ně během vyučování nakukovali na dívky do protější budovy. Humorné bylo, když vytrubovaly na dechové nástroje. To se z konzervatoře neslo tudíž-tradá a náš učitel přikazoval okamžitě zavřít všechna okna. Dva zcela odlišné světy! Ale nositelky toho druhého se mi líbily.

Kam vedly vaše kroky po škole?

Chvilí jsem koketoval s myšlenkou vrátit se domů na Slovensko

I když jako zaměstnanec v hornictví Josef Šuba základní vojenskou službu neabsolvoval, vojenskou knížku má dodnes.

do Hrivňan, ale nakonec jsem nastoupil do geologického průzkumu jáchymovských dolů. Prováděli jsme hlubinný výzkum nalezišť uranu, který se v okolí Jáchymova vyskytoval v žilách od několika málo až po čtyřicetimetrové vrstvy. Čím stlačenější žíla uranu okolními vrstvami, tím vyšší byla jeho radioaktivita. Rozdíl mezi nalezištěm na Slovensku a Jáchymovsku byl ten, že slovenský uran se těžil ze sedimentů. Nemusím dodávat, že se jeho veškerá produkce vyvážela z republiky za přísných bezpečnostních podmínek ve střežených vlcích do tehdejšího Sovětského svazu. Proto i takový ruský poválečný zájem o Československo.

Z Jáchymova jste se ale po několika letech vrátil do Ostravy...

V roce 1960 jsem jako technik nastoupil do VOKD. S rozvojem černouhelné těžby na Ostravsku se připravovaly a realizovaly plány vybudování dalších dolů. Stál jsem u vzniku Dolu Paskov i Dolu Staříč. Hloubily se důlní jámy a překopy kvůli jejich odvětrávání, celé dílo se předávalo těžební společnosti OKD ve chvíli, kdy se narazilo na ložiska uhlí. Naše práce vyžadovala preciznost a přesnost ve výpočtech. Nesmělo se stát, aby se posádky budující

chodby proti sobě minuly, vše muselo sedět i výškově...

Stalo se tedy, že by se někde minuly?

Málem, ale naštěstí se na to včas přišlo. Zajelo se o tři metry dále a měřič, který vše stále kontroloval, chybu odhalil. Všechno pak v rámci škodního případu řešila disciplinárka a platilo se sedmdesát osmdesát tisíc. Mnoho mých známých i blízkých, pracujících mimo obor, si náročnost naší práce neumělo nikdy představit. Potvrdil mi to i tchán, kterého jsem se svolením mého nadřízeného hlavního inženýra provedl podzemím Dolu Paskov. Celý den se mnou fíral, prošli jsme spolu dvanáct kilometrů. Na předku zažil odstřel, viděl, jak se razí, sledoval, jak měříme metan a další plyny. Po šichtě už na povrchu se mi pak přiznal, že nevěřil, o jak těžkou práci v podzemí se jedná.

Díky své profesi jste pracoval i v zahraničí. Kde to bylo?

V roce 1968 vznikl ve firmě zahraniční odbor, který měl za úkol vyhledávat důlní zakázky v cizině. Jednou z nich mělo být hloubení důlních jam v Kanadě. Vše už bylo předběžně dojednáno, byli vybráni zaměstnanci, kteří tam měli

odjet, ale všechno zhatila srpnová okupace Československa. Náhradou za Kanadu se stala zakázka v Jugoslávii – Srbsku, kde jsme budovali dva překopy a hloubili jednu jámu. Jednalo se o rudné doly zaměřené na těžbu zlata, olova a cinu a na rozdíl od našich uhelných štol se v nich nestavěly výztuže. Byla to pro mě příležitost zúčastnit své zkušenosti a znalosti získané v praxi u jáchymovského geologického průzkumu. Odjžděli jsme 30. září a v Jugoslávii jsem pracovní strávil téměř čtyři roky.

Sovětskou okupaci jste tedy prožil ještě doma. Jaké máte vzpomínky na 21. srpen 1968?

Bydleli jsme tehdy v paneláku za frýdeckým kulturákem. Ve tři ráno mě probudil hluk projíždějících nákladních vozidel, ale nevěnoval jsem tomu pozornost. Na autobusové zastávce mě kolega říkal: „Okupují nás Rusové!“ Nevěřil jsem mu: „Co blbneš?“ U restaurace Radhošť jen těsně minul náš plně obsazený autobus sovětský obrněný transportér a dole u nádraží jich už stála

celá kolona. Kolemjdoucí lidé se snažili s vojáky diskutovat, vysvětlovali jim, že u nás žádná kontrarevoluce není. Z nádraží jsem se dostal vlakem do Ostavy, kde jsem tehdy pracoval na Dole Vítězný únor. Tam už probíhala stávka a budovu dolu hlídali milicionáři. Čekalo se na návrat představitelů vedení ČSSR z Moskvy, kam byli Sověty odvezeni. Lidé reagovali na okupaci různě. Hodně se toho řešilo v hospodách. Po šichtě se chodilo na pivo do Boříka na Hulvákách. Seděl tam i úsekový vedoucí mechanické dílny z Pražské. Chlapi si ho dobírali, že jak může být Pražák, který za války bojoval ve wehrmachtu, komunistou. Vstal a zařval: „Už nikdy nebudu!“ a poté průkazku člena KSČ demonstrativně přede všemi roztrhal. Komusi to bylo málo, tak ho ještě popichoval: „A fčil si ju aj sežer!“ No, jak byl v ráži, tak ji opravdu ještě do sebe nacpal. Nebylo mu pak dobře a stěžoval si, že ho komunistická strana tlačí i v žaludku... Po nějakém čase, už v době normalizace a probíhajících prověrek si ho soudruzi předvolali a došlo

i na otázku, kde má stranickou legitimaci. O tom, že ji snědl, byli dobře informováni, na to měli ve svých řadách dost udavačů. Nakonec ho ze strany vyloučili a přeřadili na hůře placené místo zámečníka.

Jugoslávci byli po sovětské srpnové okupaci s námi solidární. Dávali vám to najevo?

Samozřejmě, hned od počátku! Když se přišlo do hospody, hned sráželi dohromady stoly a chtěli nás hostit. Srbové jsou už ze své podstaty horkokrevný národ, a tak to bylo někdy opravdu divoké. Veselili se, zpívali, s přibývajícím alkoholem v krvi měli ve zvyku rozbíjet o zem sklenice... Nesmíte je urazit nebo podrazit, to říkají, že jsou pak schopni člověka i podříznout. Jednou nás hospodský pozval na oslavu svých narozenin, na které vystupovala a hrála cikánská kapela. Rakije tekla proudem a bujaré veselí nabíralo na obrátkách. Hittem kapely byla písnička Cikánka si nohy myla v potoce, během které zpěvačka kasala svou sukni výš a výš, až odhalila své intimní partie bez spodního prádla.

V tu chvíli nastala vřava, přiopili a opilí hosté rozbíjeli své sklenice jako o závod. Samotný oslavenec vytrhl ze zdi rádio a vši silou jím praštil o zem. Něco takového jsem do té doby nezažil! Druhý den pak hospodský hledal mezi Čechy někoho, kdo by uměl rádio opět poskládat do funkčního stavu. (smích) Naši chlapi byli známí také tím, že si s opravou elektro-techniky uměli poradit.

Po návratu domů z Jugoslávie jste se pustil do stavby domu. Dlouhá léta žijete v Lískovci. Proč Lískovec?

Chtěl jsem z města, pryč z paneláku a v Lískovci byly k mání za slušnou cenu stavební parcely. V Jugoslávii jsem si vydělal a ušetřil slušné peníze, takže zatímco si někteří kupovali zahraniční automobily, já investoval do svého nového domova. Využil jsem příspěvku na stavbu domku od zaměstnavatele, v kolektivní smlouvě jsme měli i dopravu stavebního materiálu za režijní cenu. Líbí se mi tady, mám svou rodinu a dobré sousedy, co více si přát? Asi zdraví, na to nesmíme zapomenout. ■

INZERCE FMP-2181/01

Úsporné bydlení s dotacemi, a to i bez vlastních úspor

Jak získat dotace na rekonstrukci a úsporné bydlení – i na vesnici a bez starostí?

Možnost čerpat státní podporu na zateplení, solární systémy nebo celkovou rekonstrukci staršího domu není novinkou. Přesto řada lidí o dotace nežádá – často kvůli složitosti procesu, nedostatku informací nebo obavám z byrokracie. Přitom právě v menších obcích a starších domech je potenciál úspor obrovský.

Díky aktuálním programům, jako jsou například **Nová zelená úsporám**, **NZÚ Light** nebo **Oprav dům po babičce**, lze získat stovky tisíc korun na snížení energetické náročnosti domu, instalaci fotovoltaiky či výměnu oken a dveří.

V některých případech je možné čerpat **až 1,5 milionu korun** – a navíc formou zálohové platby nebo bezúročného úvěru, takže není nutné mít finance předem.

Co vše může být podpořeno?

- **kompletní zateplení domu a půdy**
- **výměna starých oken a vstupních dveří**
- **instalace solárních systémů na ohřev vody**
- **fotovoltaika pro vlastní výrobu elektřiny**
- **rekonstrukce starších domů (včetně základních úprav, jako elektroinstalace, topení, omítky apod.)**

Podmínky jednotlivých programů se liší podle toho, zda jde o dům trvale obývaný, zda jsou obyvatelé senioři či pobírají příspěvky na bydlení, případně jaká je lokalita. **Zkušený energetický poradce nebo specializovaná firma** dokáže navrhnout optimální kombinaci opatření i financování.

Dotace i bez úspor? Jde to

Velkou výhodou některých programů je možnost získat dotaci dopředu – zálohově, nebo kombinovanou s bezúročným úvěrem. To je zásadní pro domácnosti, které nemají našetřeno, ale chtějí bydlet komfortněji a úsporněji.

Podle zkušeností energetických konzultantů z praxe je klíčem ke správnému využití dotací **dobře připravený projekt, návaznost jednotlivých kroků a včasné po-**

dání žádosti. Řada lidí udělá chybu už v úvodu – například nevhodnou volbou materiálů nebo neúplným posudkem. To pak může vést k nezúžení žádosti nebo výraznému zkrácení podpory.

Pomoc existuje – i pro běžné majitele domů

Naštěstí dnes existují firmy, které se specializují na administraci dotačních programů a jsou schopny klienty provést celým procesem – **od úvodní konzultace přes projektovou dokumentaci až po vyřízení žádosti a samotnou realizaci**. V regionech působí například tým **EDDotace - www.eddotace.cz**, který má zkušenosti s desítkami úspěšně realizovaných projektů jak ve městech, tak na venkově.

Dotace nejsou jen pro velké projekty ve městech. Pokud vlastníte starší dům, plánujete rekonstrukci nebo hledáte úspory v rozpočtu domácnosti, je právě teď ten správný čas se o ně začít zajímat.

V případě zájmu o nezávaznou konzultaci volejte na číslo +420 702 176 685 – podle lokality vám bude přidělen specializovaný obchodní zástupce, který se vám ozve a provede vás celým procesem.

Mým snem je sestavit a veřejnosti nabídnout největší sbírku modelů památek na jednom místě

Hukvaldy nejsou známe jen svým hradem, rodištěm Leoše Janáčka, motivy obrazů Antonína Kroče nebo rozsáhlou oborou s daňky a muflony. Ve zdejší informačním centru se už pátým rokem rozrůstá muzeum modelů hradů a zámků, kterému dal jeho zakladatel a provozovatel Miroslav Bitter název Země hradů. Společně tedy vstupme dovnitř a nechme se uhranout krásou a majestátem těchto historických staveb.

► Jiří Vítězslav Sachr

V rodném domě Leoše Janáčka na Hukvaldech jste nedávno otevřel zrekonstruovanou a rozšířenou expozici modelů hradů a zámků nazvanou Země hradů. Co vás k této myšlence přivedlo a jak to všechno začalo?

Když jsme se s manželkou před devíti lety ujali provozování hukvaldského informačního centra, přemýšleli jsme, jakým způsobem bychom mohli jeho činnost obohatit, rozšířit a zpřístupnit. Prvotní nápad vybudovat v patře, které do té doby zelo prázdnotou, muzeum obce nahradila postupně myšlenka zřídit na tomto místě expozici modelů středověkých hradů a tvrzí, které by doplňovaly edukační panely a exponáty obsahově propojené s hradem Hukvaldy, obcí a jejím okolím. Od roku 2020, kdy byla expozice poprvé zpřístupněna, se postupně rozšiřovala až do dnešní podoby, kdy se nám ji podařilo zvětšit o další místnost a počet vystavených modelů dosáhl úctyhodného počtu 150 kusů. Chceme ji pravidelně aktualizovat, některé starší modely nahradit novými, aby se k nám naši hosté měli důvod vracet. Ústředním motivem je středověká věž, která návštěvníky vrátí o několik století zpět. Koncipována je v duchu tehdejší doby – bylo zvoleno hrubé opracování dřevěných částí, stříšky pokrývá pravý šindel a na konstrukci vitrín jsme použili rovněž dřevěné trámy. Do omítek stěn jsou umístěny kamenné prvky. Mého cíle, aby byly tyto prostory vizuálně sladěny, oslovily všechny věkové skupiny a lidé se v nich cítili dobře, jsme podle ohlasů v návštěvní knize dosáhli.

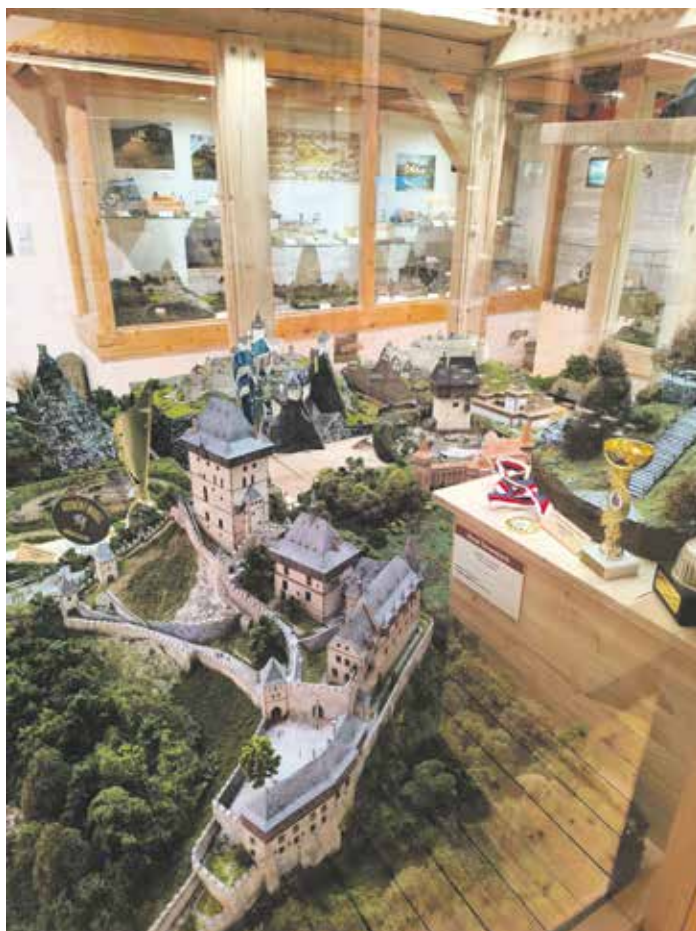
K vidění zde nejsou jen modely, ale i další exponáty mající vztah ke středověku.

Jakým způsobem jste je získali?

Kromě jiných v naší sbírce najdete i exponáty, které jsme prostřednictvím obce získali do zápůjčky z Muzea Beskyd ve Frýdku-Místku. Jedná se o archeologické nálezy z hradu a blízkého okolí, které nelze v jeho objektu z různých důvodů vystavit. Máte tak možnost prohlédnout si originální kachle nalezené na hradním nádvoří, keramické nádoby zazděné původně v palácové části hradu, přesleny, šavle a halapartny, ale i perkusní zbraně, rytířskou zbroj a okovy z hukvaldského vězení. V těch byl podle pověsti vězněn hukvaldský preclíkář a není vyloučeno, že se v nich ocitl také zbojník Ondráš. Ozdobou expozice Země hradů je také bronzový poklad, zapůjčený z Muzea Novojičína, který byl před necelými dvěma lety nalezen na katastru Krnalic poblíž prameniště ve svahu na úpatí Palkovických hůrek. Jedná se o sekeru s tulejkou a další předměty a zlomky, ale bezpochyby nejzajímavější je několik kusů pásu z bronzového plechu hustě zdobeného vybějenými pukličkami a pásy. Tyto mohly původně sloužit jako opasek. Za zmínku stojí i část výstavy, která podrobně mapuje historii zdejšího zaniklého pivovaru.

Čím si vás středověké tvrze a hrady získaly? Může ve vašem zájmu o tyto stavby hrát roli genius loci místa hukvaldského podhradí, kde žijete?

S tím duchem místa máme pravdu. K historii jsem měl blízko od útlého dětství. Jako jiní jezdí o prázdninách k moři, já s rodiči navštěvoval památky. Dodnes miluji knížky a pověsti o hradech, místo autíček jsem jako dítě maloval hrady, erby a rytíře ve zbroji. Rád a často jsem památky

Model hradu Karlštejn, který v minulém roce dělal radost návštěvníkům na výstavách v Čechách, na Moravě, Slovensku a v Polsku, kde sbíral jedno ocenění za druhým.

fotografoval, to mi zůstalo dodnes. Nejsem zdejší rodákem, ale Hukvaldy jsem si pro život vybral už jako dítě. Rozhodl jsem se dobře – s manželkou jsme zde našli domov s výhledem na hrad. (úsměv)

To mě přivádí k dotazu, který si kladu pokaždé v místech, kde se památky tohoto typu nalézají. Navštěvují obyvatelé obce zdejší hradní komplex, nebo jej pouze vnímají jako dominantu nad jejich domovy?

Žádný z takových průzkumů si nevedu, ale jsem přesvědčen, že každý z Hukvalďanů alespoň jednou za život hrad navštívil. Pracovní jsou častými hradními hosty místostarostka a matrikářka v roli oddávajících na svatbách, někteří navštěvují slavnostní bohoslužbu v kapli sv. Ondřeje během každoroční Ondřejské pouti, jiní se pravidelně vydávají na procházku hukvaldskou oborou.

Všeobecně ale ve volných chvílích spíše pracují na zahradách a kolem svých domků. Od některých svých sousedů vím, že byli na hradě naposledy před dvaceti třiceti lety...

Vrátím se zpět k expozici. Ekonomická stránka už pohrbila ne jeden nadějný projekt. Jak se vám daří provoz a instalaci modelů financovat?

Od počátku jsme se snažili zajistit potřebné finance z prostředků dotačních titulů a grantů Ministerstva kultury ČR, Moravskoslezského kraje a dalších institucí – vše bez úspěchu. Nepodařilo se nám získat podporu ani od sponzorů z řad podnikatelů, a tak jsme se s vedením obce dohodli na vzájemné participaci. Zčásti je investorem a realizátorem Země hradů obec Hukvaldy, druhou polovinu potřebných financí jsem poskytl ze svých vlastních zdrojů.

Není to vaše jediná aktivita, hradům se věnujete také v rámci dalších projektů. Představíte nám je?

Jedná se o nakladatelství PUTUJME a projekt Putujme po hradech a zámcích, o nichž se můžete dozvědět více na našich webových stránkách. S kolegy Rostislavem Vojkovským, Ladislavem Jurošem a dalšími vydáváme vlastivědné publikace doplněné o současné i historické fotografie a rekonstrukce podoby objektů v minulosti. Nedílnou součástí každé brožurky je i podrobný půdorys. Jde nám o vlastivědu a osvětu. Při sestavování jejich obsahu nemyslíme tolik na převažující část veřejnosti, která přichází za třípytem a leskem hradních a zámeckých sálů a komnat, ale spíše na tu skromnější, nalézající v těchto památkách něco více – estetické zasazení do krajiny, splynutí s národní kulturou a jedinečnost svého poslání. Zatím bylo vydáno kolem 150 publikací a připravují se další.

Co vás přivedlo k modelářině? Ovlivnily vás něčím papírové stavebnice, které bývaly přílohou časopisu pro děti a mládež ABC mladých techniků a přírodovědců, nebo jste spíše vyrůstal na plastových modelech letadel?

Od obojího stejně vrchovatě. (úsměv) Se stejným zápalem, který jsem věnoval papírovým domečkům a stavbám z oblíbeného Abička, jsem se ponořil i do sestavování stavebnic dvouplášňů a stíhačích letadel z období první i druhé světové války. Pečlivě jsem je sestavoval, slepoval, barvil, lakoval až do konečné podoby zmenšeniny jejich originálu. Tato záliba mi zůstala dodnes. V naší expozici máme umístěny i poháry a ocenění, které vystavené modely získaly, aby se

Miroslav Bitter (vlevo) s kolegy modeláři Janem Sýkorou, Stanislavem Luxem, Josefem Koudelkou, Karlem Lhotským a Lukášem Brzuchanským.

malí soutěživí návštěvníci dozvěděli, že existuje modelářský svět, a motivovalo je to do něj vstoupit.

Výstavu tvoří nejen vaše, ale i práce dalších autorů. Jak jste se o sobě navzájem dozvěděli?

Během jedné rodinné návštěvy Starého Jičína jsme v hradní věži narazili na vystavené papírové modely Josefa Koudelky. V té době jsem už v hlavě nosil představu budoucí podoby naší expozice a sám jsem na sestavování prvních objektů začínal pracovat. Řekl jsem si, proč dělat něco duplicitně, když je mám zde před očima už hotové ve špičkové kvalitě. Josefovi jsem představil svou vizi a dohodli jsme se na další spolupráci – dnes je naším dvorním modelářem a momentálně pro nás sestavuje zahraniční hrady a zámky. Postupně

jsem se pak seznamoval s dalšími partáký, bez nichž bychom nebyli tam, kde jsme. Prohlédnout si můžete autorské modely Stanislava Luxe, Lukáše Brzuchanského a dalších. Jako jediní vystavujeme modely hradů Libštejn a Volfštejn z dílny architekta Richarda Vyškovského, které zatím oficiálně nikdo nevydal. Honza Sýkora zhotovil autorský model hradu Šostýn, který navazuje na část věnovanou hradům z okolí hukvaldského hradu. Mohu už prozradit, že pracujeme na modelu vodní tvrže Mstěnice s přilehlým hospodářským dvorcem od Františka Nevorala – na této stavbě se podílí současně i Josef Koudelka a Karel Lhotský. Ten je znám, že své modely konzultuje s odborníky z řad Národního památkového úřadu a archeology, okolní terén zpracovává dle vrstevnic v mapách a řeší i takové věci,

jaký barevný odstín měla v minulosti voda, která obsahovala více rašeliny než dnes. Letos už stačil dokončit další ze svých autorských modelářských klenotů na téma obléhání středověkého města koncem 15. století a nesmím také zapomenout na jeho Trébuchet – funkční model obléhací zbraně pracující na principu vahadla, oba jsou chloubou naší sbírky.

Během pěti let jste se významně posunuli, muzeum už navštívily tisíce turistů. Máte ještě prostor k dalšímu rozvoji?

Rád bych, kdyby se expozici podařilo ještě rozšířit. Mým snem je sestavit největší sbírku modelů památek na jednom místě. Vedení obce nám pomáhá, a proto věřím, že se najde cesta, která nás úspěšně dovede až do cíle. ■

Jarní rekord v chůzi

Dejte chůzi šanci – dubnové kolo spojené s výzvou 10 tisíc kroků se stalo lámáním rekordních čísel: 466 aktivních účastníků a 51 chodeckých týmů celkem urazilo 132 766 km, což je o 46 tisíc km více než v předcházející výzvě.

Ti nejlepší chodci – občané města, se setkali s náměstkem primátora Lukášem Slívou, aby se vzájemně podělili o zkušenosti z jednotlivých tras svých

procházek. Nejlepších výkonů dosáhli v kategorii jednotlivců Veronika Osičková, která zasáhla i do republikového hodnocení se ziskem 1014,1 km (15. místo). Veronika Osičková startuje v rámci družstva Účastníci PajdoZájezdů. Na druhém místě s nejdelším nahozeným úsekem skončil David Holinka z družstva Osomáklů, který ušel 1170,61 km. Jeho denní průměr byl 39,02 km. Třetím

nejlepším chodcem je Miroslav Honěk (830,60 km). Ten je členem týmu zaměstnanců magistrátu Osudy Spojujeme Smysluplně. Nejlepším týmem města jsou Loudaláci, kteří našlapali přes 5 tisíc kilometrů. „Všem účastníkům, kteří se do výzvy zapojili, samozřejmě patří velká gratulace, protože každý krok navíc se počítá a je povzbudivé vidět, že i lidé z Frýdku-Místku jsou takto aktivní. Jsem

také rád, že stranou nezůstávají ani zaměstnanci magistrátu a hlásí se rovnou v týmech,“ konstatoval místostarosta Lukáš Slíva.

Členové neúspěšnějšího týmu potvrdili, že k jejich nejoblíbenějším trasám patří stezka okolo Olešné, ale rádi vyrazí i na Ondřejník, Prašivou nebo na Čupek. Další příležitost zúčastnit se chodecké výzvy mají všichni na podzim. Více na www.desettisickroku.cz. ■

INZERCE FMP-2178/01

3. ročník

DEN ŘEMESEL & ERASMUS DAY

Nádvoří SŠ řemesel F-M

12/06/2025

10:00 - 17:00

Spolufinancováno
Evropskou unií

V případě nepříznivého počasí se akce nekoná. www.ssremesel.cz

Seminář na úřadu práce

Seminář pro zaměstnavatele, kteří zaměstnávají nebo chtějí zaměstnat cizince ze třetích zemí, se koná 18. května v budově Úřadu práce FM. Bezplatný odborný seminář je připraven v rámci Projektu EURES+3Z Up! a zúčastní se ho odborní pracovníci Ministerstva vnitra ČR a Krajské pobočky ÚP ČR v Ostravě, kteří se budou zabývat problematikou zaměstnávání cizinců v rámci vládních programů, specifiky zaměstnávání občanů Ukrajiny a programem služeb celoevropské sítě EURES, včetně možnosti podpory v rámci projektu EURES+3Z Up! ■

Nová elektrárna na střeše Radegastu

Pivovar Radegast spustil na střeše svého centrálního automatizovaného skladu v Nošovicích fotovoltaickou elektrárnu s celkovým výkonem 725 kW. Nová fotovoltaika pokryje celou spotřebu skladu a část spotřeby sousední plechovkové linky. Solární elektrárna v Pivovaru Radegast je nejrozsáhlejším fotovoltaickým projektem v rámci pivovarů Plzeňského Prazdroje v Česku. Dosahuje celkového výkonu 725 kW a zahrnuje 1 576 fotovoltaických panelů na ploše téměř 10 000 m².

„Solární energie se pro nás stává důležitým zdrojem a věříme, že nám přinese nejen ekologické benefity, ale i finanční úspory. Fotovoltaika nám pokryje kompletní spotřebu energie centrálního automatizovaného skladu a k tomu ještě třetinu energetických nároků přílehlé plechovkové stáčecí linky,“ uvedl Ivo Kaňák, ředitel Pivovaru Radegast. ■

Noc kostelů se po roce opět těšila zájmu veřejnosti

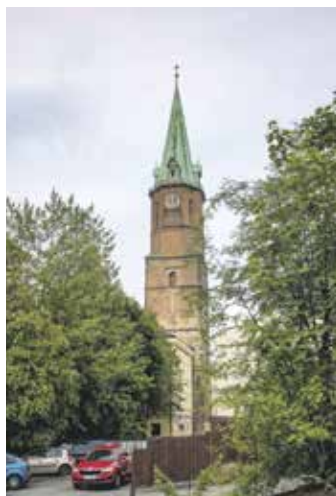
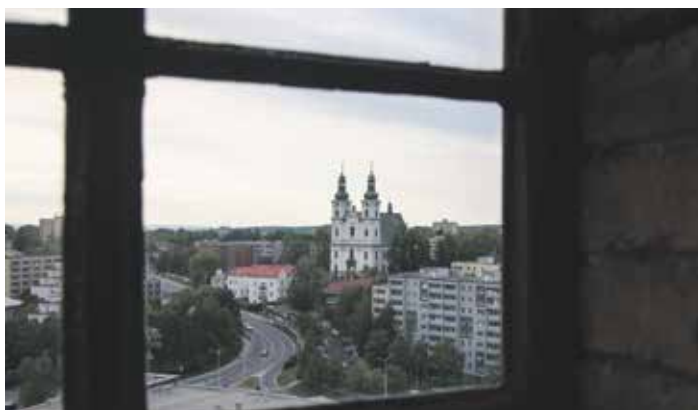

Foto | Člověk a víra | Josef Cinciala a Vladislav Liška

KINA

Kino Vlast

7. 6., 16:00 **Lilo & Stitch**
 7. 6., 18:00 **One to One: John & Yoko**
 7. 6., 20:00 **Balerína**
 8. 6., 15:30 **Pohádky pro Hurvínka**
 8. 6., 17:30 **Jak vycvičit draka**
 8. 6., 20:00 **Moudrost šťěstí**
 10. 6., 18:00 **Lilo & Stitch**
 10. 6., 20:00 **EOS: Úsvit impresionismu – Paříž 1874**
 11. 6., 10:00 **Zlato, uber plyn**
 11. 6., 17:00 **Fénické vzplanutí**
 11. 6., 19:00 **Tady Vary – Nebezpečné sny**
 13. 6., 09:30 **Tři loupežníci**
 15. 6., 20:00 **Bolero**
 17. 6., 20:00 **Záblesky naděje**
 18. 6., 10:00 **Žlutou žábou do země modrého nebe**
 22. 6., 20:00 **Věčné jaro**
 24. 6., 20:00 **Cizí jazyk**
 25. 6., 10:00 **Moudrost šťěstí**
 25. 6., 17:30 **Rivalové**
 25. 6., 20:00 **F1**
 26. 6., 18:00 **Zlaté opojení**
 29. 6., 20:00 **Sebastian**

Další aktualizovaný program kina na www.kulturafrm.cz

KONCERTY

Sokolík, Místek

7. 6. od 17:00 **Muzikantské žně**
 Efemgrass, FM Band, David Vysloužil & Acoustic Irish, Láďa Zitka, Honza Nedvěd ml. & Příbuzní

Areál TJ Slezan, Frýdek

7. 6. **Help Days**
 4. ročník benefičního festivalu na podporu českého červeného kříže Frýdek-Místek. Vystoupí Traktor, Citron, Visací zámek, Doga a další kapely.

Areál TJ Slezan a další místa, Frýdek

- 12.–14. 6. **Sweetsen Fest 2025**
 21. ročník největšího charitativního frýdecko-místeckého festivalu plného hudby, divadla tance a přednášek. Z komorní akce pro hristku přátel, která poprvé proběhla v roce 2004, se během let stala jedna z největších a zároveň nejoriginálnějších kulturních akcí v České republice. Podrobnosti a program na www.sweetsenfest.cz.

Nám. Svobody a další místa, Frýdek-Místek

- 17.–22. 6. **Mezinárodní folklorní festival CIOFF®/IOV**
 28. ročník Mezinárodního folklorního festivalu CIOFF®/IOV ve Frýdku-Místku. Kromě pořádajícího domácího folklorního souboru Ostravička vystoupí řada dalších souborů všech věkových kategorií ze zahraničí i Čech a Moravy.

Kostel sv. Bartoloměje, Frýdlant nad Ostravicí

22. 6., 17:00 **Varhanní recitál Alfreda Habermanna**

Alfred Habermann je absolvent Pražské konzervatoře, studuje HAMU ve třídě prof. J. Tůmy, studoval i v Německu, hraje také na cembalo. Získal výborná ocenění na soutěžích, účastní se mistrovských kurzů, natáčel pro Český rozhlas. Program: J. S. Bach, F. Mendelssohn-Bartholdy, B. Martinů, P. Eben, L. Vierne.

VÝSTAVY

Muzeum Beskyd

do 29. 6. **Orchideje – královny květin**

Doprovodná výstava při expozici Beskydy – příroda a lidé. Orchideje, tedy rostliny čeledi vstavačovitě, patří mezi nejkrásnější rostliny naší květeny. Zároveň tyto rostliny patří ve volné přírodě mezi nejohroženější. Výstava představí orchideje rostoucí v Moravskoslezských Beskydech a také orchideje cizokrajné, pěstované ve sklenících a botanických zahradách.

do 14. 9. **Bohumil Bělíca – neznámý fotograf světového významu**

Dokumentární, poetické i umělecké fotografie objektivem „neznámého“ frýdecko-místeckého fotografa Bohumila Bělíci (1924–2009).

od 12. 6. **Řecko na úsvitu dějin**
 Kolekce replik starověkého Řecka ze sbírek soukromého sběratele Jana Hertlíka představí bohaté umění egejské oblasti od neolitu (7 000 př. n. l.) až po zánik mykénské civilizace (1 200 př. n. l.), nebudou chybět ani nálezy z Kykladských ostrovů. Výstava nabízí pohled na vyspělé techniky a estetiku dávných kultur prostřednictvím unikátních replik. Vernisáž výstavy proběhne ve čtvrtek 12. června v 17:00 hodin v prostorách zámku Frýdek.

od 19. 6. **Báječný svět vajíčka s překvapením**

Výstava vás zavede do hravého světa figurek z Kinder® vajíček s překvapením ze sbírky Lydie Holínkové. Tato vášnivá sběratelka se sběru figurek věnuje již více než 35 let a shromáždila tisíce unikátních kousků. Vernisáž výstavy proběhne ve čtvrtek 19. června v 17:00 hodin v prostorách frýdeckého zámku.

Galerie FM – Palouk, Místek

7. 6., 18:00 **Společně My – Razem My**

PL – CZ fotografická integrace. Multimedialní prezentace, uměleckých a dokumentárních fotografií pořízených během česko-polských plenérových setkání. Projekt Společně My je přeshraniční iniciativa, realizovaná v rámci evropského programu Interreg, zaměřená na propojení české a polské umělecké komunity skrze fotografie. Cílem projektu je posílení přeshraniční spolupráce a podpora regionální identity prostřednictvím sdílení tvůrčího procesu. Organizátorem je Nadace Centrum Fotografie ve spolupráci s Galerií FM, ND F-M, p.o.

do 24. 6. **Příběhy – Výstava výtvarného oboru ZUŠ**

Stejně jako život je i umělecká cesta plná pokusů, chyb a nových objevů. Skrze barvy, tvary, kompozici či texturu vypráví příběhy beze slov, zachycuje okamžiky a vytváří svět, který může inspirovat ostatní. Každé

dílo je součástí většího příběhu. Stejně tak i životní cesta není jen prostředkem k dosažení cíle, má svou vlastní hodnotu. Příběh je cesta – Cesta je příběh. Otevírací doba pro veřejnost: út–pá: 15:00–18:00, so: 10:00–13:00.

Galerie FM, Místek

12. 6., 18:30 **Komiksový workshop s Nikkarinem**

Doprovodný program výstavy Příběhy. Během workshopu si budete s Michalem Menšíkem aka Nikkarinem povídat o práci komiksového kreslíře, od prvního nápadu až po hotovou stránku. Krok za krokem si potom nakreslíte komiksového robota nebo robotku. Nikkarin je jednou ze stálých naší komiksové scény, pravidelně přispívá do časopisů Čtyřlístek se sérií Hubert a Hugo nebo Raketa sérií Dobrodružství Rockyho a Terky.

24. 6., 17:00 **Malujeme ve městě**
 Vernisáž jednodenní výstavy Malujeme ve městě představí plenérové práce žáků a studentů ZŠ a SŠ. Výstava je vyvrcholením celoměstského plenérů škol z Frýdku-Místku a okolí. Iniciativa k uspořádání akce vzešla z řad kantorů a letos probíhá její první ročník. Plenér Malujeme ve městě proběhne v dopoledních hodinách, více informací na www.galeriefm.cz.

Knihovna Místek

do 27. 6. **Luboš Myslikovjan – Poodří**

Výstava fotografií člena V–klub výtvarníků FM.

do 30. 9. **Výstava oceněných prací 10. ročníku Velké výtvarné soutěže**

Výstava výtvarných prací v učebně dětského oddělení.

Galerie Věž, Frýdek

do 31. 7. **Site Specific**

Zvuková instalace Adély Konečné a Tomáše Jirsy ve věži frýdeckého kostela sv. Jana Křtitele pracuje s principem vibrace jako sjednocující síly. Síť zvukovodů propojuje jednotlivé rezonující objekty do dynamického celku, jenž evokuje rhizomatickou strukturu – decentralizovanou, živou a neustále se proměňující. Návštěvník si může vybrat, zda naslouchat jednotlivým hlasům, nebo se ponořit do komplexní zvukové krajiny. Instalace reflektuje nejen fyzikální fenomén zvuku, ale i způsob, jakým se lidé propojují v sítích vztahů a kulturních komunit. Žádný tón neumlčuje jiný – vše spolu rezonuje.

Minigalerie cukrárna Pod Lysou, Frýdlant nad Ostravicí

do 29. 6. **Nezapomenutelná Eliška Servátková**

Prodejní výstava grafik a obrazů malířky, grafičky a keramičky, která svým nezaměnitelným způsobem zachycovala život a přírodu svého rodného kraje.

OSTATNÍ

Muzeum Beskyd

10. 6., 16:30 **Události vymazané z paměti**

Přednáška připomene události, které se odehrály před 80 lety krátce po ukončení války. Střelba v Elzerově hliníku v Bahně, oběti násilností pohřbené na bývalém hřbitově, internační středisko na místeckém náměstí,

pracovní tábory v Czajánkově a Neumannově textilce, internační tábor pro německé matky s dětmi v Munkovské továrně, věznice v bývalém soudu a na frýdecké radnici. Sraz v 16:30 u hlavní brány Janáčkova sadu v Místku.

13. 6., 16:30 **86 let od vypálení frýdecké synagogy**

V noci z 13. na 14. června 1939 skupina mladých nacistů zapálila frýdeckou synagogu. Komentovaná prohlídka přiblíží osudy židovské komunity ve Frýdku-Místku. Zapálení svíček v místě někdejší synagogy, bývalá židovská škola a obecní dům, kde stál rabínat, zmizelé a dochované tovární objekty a vily na Kolorečově, Lembergrova kolonie a další. Sraz v 16:30 na vyhlídce v Zámeckém parku ve Frýdku.

20. 6., 16:30 **Po stopách zbojníka Ondráše**

Komentovaná procházka vám přiblíží osudy zbojníka Ondráše – bývalá zámecká hospoda, kde se zjevoval duch Ondráše, přepadení hraběnky Hertschlägerové, popravičí místo, na kterém vykonali exekuci na mrtvém Ondrášovi, kde zbojníci přepadali ve frýdeckém lese, a další zajímavosti z historie. Sraz v 16:30 před frýdeckým zámkem.

26. 6., 16:09 **Z Hájků přes Berlín a Lipín do Frýdku**

Komentovaná vycházka účastníkům přiblíží poutní místo v Hájků s pramenem tzv. svaté vody, kolonie dělnických bytových domů na Nové Osadě a v Lipíně, které v letech 1928–1930 nechala postavit Baňská a hutní společnost, a další drobné památky. V 16:09 hodin odjezd ze zastávky Frýdek – magistrát (BUS 311), vysednout na zastávce Lískovec, Hájek (v 16:21 hodin). 27. 6., 10:00 **Pohádkové vysvědčení na zámku**

Tradiční zakončení školního roku v Muzeu Beskyd Frýdek-Místek. Pro děti bude od 10:00 do 15:00 připraven bohatý program plný úkolů a překvapení. Vhodné nejenom pro všechny děti školou povinné.

28. 6., 9:15 **Entomologická exkurze – Baška**

Entomologická exkurze s RNDr. Petrem Jeziorským, Ph.D., zaměřená na hmyz, případně na jiné bezobratlé, kteří se vyskytují nebo se mohou vyskytovat kolem řeky Ostravice a v okolí vodní nádrže Baška. Na úvod exkurze budou účastníci seznámeni s metodami lovu a sběru hmyzu a s entomologickými pomůckami. Sraz účastníků exkurze je před železniční stanicí Baška v 9:15 hodin, kde bude také exkurze zakončena. Čas exkurze bude v délce cca 4 a půl hodiny, a to od 9:15 hod. do 13:45 hodin. Podíváme se kolem řeky Ostravice a kolem vodní nádrže Baška a o uloveném hmyzu si něco povíme.

Knihovna Místek

19. 6., 8:30 **Brain&Breakfast – Jsme generace future**

Přímý přenos ranní online přednášky Bány Stárek přináší pohled na současnou mladou generaci a vyzývá k autentickému dialogu s ní. Zabývá se příběhy mladých lidí, konfrontuje mýty a fakta o této generaci, zkoumá fenomén demokratické úzkosti a zdůrazňuje, proč je klíčové mluvit přímo s mladými, nikoliv pouze o nich. Nabízí vhled do perspektiv a výzev nastupující generace a cestu k mezigeneračnímu porozumění. Přímý přenos z pražského Magenta Experience Centre probíhá od 8:30 do 10:00. Po cca hodinové přednášce navážeme diskusí, do které se mohou dotazy přes internet zapojit také všichni diváci živého přenosu.

**Srub Petra Bezruče,
Ostravice č. 1175****8. 6., 14:00 Slezské písně u srubu
Petra Bezruče**

Putování zvukovou krajinou Slezských písní. Bezručovy básně recituje studentstvo Gymnázia BMA, autentickým folklorem bardových časů provází Dřevanářská muzika Zbujník. Přijďte si až do 16:30 hodin vychutnat neopakovatelnou atmosféru čarokrásného areálu Srubu Petra Bezruče!

Nová scéna Vlast, Místek**9. 6., 17:30 Tereziánské ghetto
oči dítěte**

Přednáška o historii 20. století, formou vzpomínek pamětnice holocaustu RNDr. Michaely Vidlákové – rozené Lauscherové, která se narodila roku 1936 v Praze do české židovské rodiny. Byly jí teprve dva roky, když byla naše republika obsazena nacisty, a šest let, když byla odvezena spolu se svými rodiči do koncentračního tábora v Terezíně. Je členkou představenstva Tereziánské iniciativy. Večerem provází Radek Hejret, místopředseda české pobočky Mezinárodního křesťanského velvyslanectví Jeruzalém, ICEJ ČR.

Muzeum Beskyd**18. 6., 18:00 Prometheus z Lysej
hory**

Hudební literární pořad u příležitosti 120. výročí narození PhDr. Erwina Goje – básníka Ondřeje Lysohorského. Výběr z díla doplněný lidovými písněmi rodného kraje ze sbírek Leoše Janáčka a Josefa Mojžíška. Uvádí Muzeum Beskyd Frýdek-Místek, p. o., spolky Království Lašské a Krasomil.

Faunapark, Frýdek**8. 6., 14:00 Dětský den: Cesta
do pravěku**

Odpoledne plné zábavných úkolů a hravých soutěží pro děti. Průběžný start.

14. 6., 13:00 Sweetalks 2025

Série přednášek patriotů Frýdku-Místku, která proběhne při festivalu Sweetsen Fest 2025.

15. 6., 8:00 Psí den

Devátý ročník výstavy psů různých kategorií s průkazem původu i bez něj. Těšit se můžete na soutěže v disciplínách Buřetácká ulička, Ignorant roku, Opici dráha, Hlavolam, Přivolání, Najdi svého pánička, Najdi párek.

20. 6., 14:00 Duše na dlani 2025

Festival duševní pohody. Jak páchat dobro? Vesele o duševním zdraví. Pořádá Charita Frýdek-Místek.

**22. 6., 16:00 Liška Coco na návštěvě
ve Faunaparku**

Zažijete nezapomenutelné setkání s liškou Coco a objevíte fascinující svět těchto inteligentních a přizpůsobivých šelem. Prožijte jedinečné chvíle v blízkosti ochotné lišky a dozvíte se mnoho zajímavého o jejím životě a významu v přírodě.

**29. 6., 16:00 Fantasy show
s kouzelnou vilou**

Zábavný program kouzelnice Radany pro děti i dospělé, kdy se otevrou brány fantazie a kouzla ožijí. Čeká vás pohádkový svět, kde se potkáte s kouzelnou vilou, která vám ukáže nejen dechberoucí kouzla, ale také vás vtáhne do zábavných soutěží a roztančí vás svými veselými tanečky.

**6. 7., 16:00 Poněkud ztracená
princezna**

Za devatero horami žil král s královnou. Narodila se jim princezna Miriam. A jak už to v pohádkách bývá, ob-

jevily se u její kolébky dvě mladé sudičky. Nebyly však obyčejné, ale moderní. Princezně zatancovaly a popřály jen to nejlepší. Nejstarší sudička Jenověně nenachystala na zámku nic k snědku, a proto předpověděla princezně, že bude pořád jíst. Své mladší kolegyně poslala za trest na praxi k dědu Vševedovi... Poučná pohádka nejen pro starší děti, ale i pro dospělé, hraje Lidáčkově divadlo z Katolického lidového domu Frýdek-Místek.

Krasočas, ul. Hluboká, Frýdek

12. 6., 17:00 **Výroba hmyzích domečků**
17. 6., 17:00 **Výroba originálního mýdla**
19. 6., 17:00 **Výroba osobní vůně s p. Satinským**
24. 6., 17:00 **Výroba měsíčkové masti**

Registrace a přihlášky na prázdninové – tel.: 607 194 729, e-mail: krasocas@seznam.cz.

Galerie Věž, Frýdek

12. 6. **Pavel Kotrla**
Literární večer se vsetinským rodákem – básníkem, literárním kritikem, nakladatelem a redaktorem Pavlem Kotlehou.
19. 6. **Jitka Bret Srbová**
Další z literárních večerů tentokrát s básnířkou, redaktorkou a literární publicistkou Jitkou Bret Srbovou. Autorské čtení z její nové básnické sbírky. Pořád moderuje Zofia Baldyga.

**Kulturní centrum, Frýdlant
nad Ostravicí****21. 6., 9:30 Elektromobily: mýty
a fakta II**

Druhé setkání ve Frýdlantu n. O. aneb nebojme se elektromobily. Přednáška Ing. Radovana Burkové, specialisty na elektromobily, sluneční elektrárny a obnovitelné zdroje energie. Diskuse na téma elektromobility, od 10:30 prohlídka elektromobilů na parkovišti před Kulturním centrem, svezení v elektromobilech pro zájemce.

Sokolík, Místek**24. 6., 16:00 Sousedská slavnost
2025**

Zábavní odpoledne pro celou rodinu od 16 do 19 hodin pořádá Knihovna Frýdek-Místek. Na své si přijdou děti i dospělí. Hlavní program: Divadlo Milana Štastného s loutkovým představením pro děti i dospělé Hurá za snem!, literární workshop Zuzany Pospíšilové pro děti a koncert tramp-swingové kapely PelikánTrio. Součástí doprovodného programu bude tradiční soutěž o nejlepší vlastnoručně upečenou buchtu, výtvarná dílna pro děti a prodejní stánky s řezbářskými výrobky, ručně vyráběnými šperky a originálními kabelkami. Slavnost se uskuteční za každého počasí, v případě deště se akce přesune do vnitřních prostor knihovny. Více informací na stránkách Knihovny FM.

**Muzeum Beskyd,
Langův dům****Botanická poradna**

V botanické poradně vám pomohou s určením planě rostoucích rostlin. Dotazy a fotografie můžete zaslat na e-mail, případně domluvit návštěvu, pokud máte rostliny nasbírány. Otevřeno po předchozí domluvě.

Kontaktujte na e-mail: jana.tkacikova@muzeum-beskyd.com, popř. telefonicky na čísle 731 102 532.

Bryologická poradna

Tradiční poradna pro určení vámi přinesených mechorostů. Otevřeno každé pondělí v době 9:00–12:00 a 14:00–18:00 hod. V případě potřeby si lze domluvit určení mechorostů i v jiný všední den po dohodě s bryologem. Kontaktujte na e-mail: jana.tkacikova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 731 102 532.

Entomologická poradna

V poradně vám pomůžeme s určením nejen hmyzu, ale případně i jiné skupiny bezobratlých. Hmyz k determinaci lze přinést živý nebo mrtvý. Některé druhy bezobratlých lze určit také na základě fotografie, kterou můžete poslat na níže uvedený e-mailový kontakt. Otevřeno po předchozí domluvě, kontaktujte na e-mail: petr.jeziorski@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 558 628 001, kl. 42.

Zoologická poradna

Zoologická poradna je zájemcům k dispozici nepřetržitě po celý rok. Schůzku prosíme domluvit předem, případně po urychlení je možné posílat fotografie na níže uvedený e-mail. Kontaktujte na e-mail: katerina.janova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 558 628 001, kl. 41.

**Muzeum Beskyd, Studijní
knihovna**

Knihovna nabízí všem zájemcům o odbornou a regionální literaturu více než 38 000 svazků a také několik druhů přírodovědných a společenských vědeckých časopisů. Knihovní fond zahrnuje především naučnou literaturu se vztahem k regionu Frýdecko-

-Místecka, popř. severní Moravy a Slezska. Knihovna je specializovanou knihovnou a knihy si zde můžete zapůjčit pouze prezenčně. Vstup z prvního nádvoří frýdeckého zámku. Otevřeno: pondělí, čtvrtek: 9:00–12:00, 13:00–17:00, pátek: 9:00–12:00.

TIC Frýdek-Místek

18. 6., 16:00 **Na den
štrajchpudlíkem**
20. 6., 9:00 **Po stopách textilek
v Místku**
20. 6., 13:00 **Po stopách textilek
v Místku**
20. 6., 16:00 **Na šichtu do dolu**
Na akce je nutná rezervace
na www.rezervace.ticfm.cz nebo
na pobočkách TIC FM.

NÁŠ TIP**Základní škola, Ostravice**

- od 5. 7. **Výstava zájmové
a umělecké činnosti
v Beskydech**

Jubilejní 50. ročník výstavy lidových umělců vystavujících v desítkách oborů – malbě, grafice, keramice, dřevorezbě, práci z kovu a dřeva, paličkování, vyšívání, háčkování, výrobě šperků a vitráží, drátování a dalších. Slavnostní zahájení s programem, ve kterém vystoupí, zahraje a zazpívá skupina Kotčí a folklorní soubor Ondráš z Janovic, proběhne 5. 7. od 10:00 hodin za účasti lašského krále Zdeňka Viluše Krulíkovského, který výstavu otevře. Výstava je otevřena denně od 9 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin a potrvá do 26. července.

INZERCE FMP-2185/01

**KVALITNÍ
ČESKÝ
NÁBYTEK**

Zetka

tel.: 731 811 927, Příborská 1585, Místek
příjezd z ul. Květné (odbočka z Palkovické)

www.nabytekzetka.cz

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

► Kateřina Janásová

Ulice Fráni Šrámka

Ulice Fráni Šrámka, poklidná místecká ulice na sídlšti Riviera, která je obklopena rodinnými domy a zelení, nese jméno po básníkovi, spisovateli a dramatikovi Fráňovi (Františkovi) Šrámkovi. Narodil se 9. ledna 1877 v Sobotce v rodině adjunkta místního berního úřadu Františka Šrámka a jeho ženy Anny rodem Ptáčnickové. Gymnázium začal studovat v Písku, maturoval v Roudnici nad Labem, práva na Univerzitě Karlově v Praze nedokončil. První básně začal psát počátkem 20. století. Stýkal se s bohémskou skupinou kolem Stanislava Kostky Neumanna v rámci anarchistického hnutí, to ale záhy opustil a do žádného dalšího seskupení se už nezapojil. Věnoval se jen spisovatelské dráze. Na počátku 1. světové války byl povolán na frontu – pobýl si v Haliči, na rumunské a italské frontě a domů se vrátil až v listopadu 1918. Prožitky válečné

Fráňa Šrámek na snímku Karla Čapka.

vřavy vtisknul do svých povídek Žasnoucí voják. Román Stříbrný vítr a hra Měsíc nad řekou dostaly filmovou podobu v 50. letech 20. století. Celý život prožil v Praze, kde také 10. července 1952 jako

Pamětní deska Fráni Šrámka na rodném domě v Sobotce.

národní umělec (1946) zemřel, pochován byl ale v rodné Sobotce na hřbitově, o kterém napsal jednu ze svých nejznámějších básní Sobotcký hřbitov. Se jménem Fráni Šrámka jsou spojeny od

konce 50. let 20. století dva festivaly: Šrámkova Sobotka – festival českého jazyka, řeči a literatury (týdenní), a „mladší“ Šrámkův Písek je zase festivalem experimentálního divadla a je třídní. ■

INZERCE FMP-2144/05

SBĚRNÉ DVORY

S.r.o.

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPIR A AKUMULÁTORY

- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY

- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ

- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME

A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Svazarmovská 88, FM, Bahno

Ostravská 103, Sviadnov

J. Matěje 515, Brušperk

Okružní ulice, Frýdlant n. O.

tel.: 558 434 321, 723 188 472

tel.: 558 655 075, 602 510 018

fax.: 558 655 607

tel.: 558 666 441, 606 476 330

tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz

www.sbernedvory.cz

INZERCE FMP-2142/05

AKČNÍ SLEVA NA SUCHÉ PALIVOVÉ DŘEVO!

TVRDÉ DŘEVO SUCHÉ
vhodné k okamžitému topení

Štípaná polínka 33 cm nebo 50 cm **1 950 Kč / 1 sypaný metr**
Štípaná polena 1 m **2 400 Kč / skládaný metr**

TVRDÉ DŘEVO – nesusušené

polínka 50 cm	1 340 Kč
polínka 33 cm	1 390 Kč
polínka 25 cm	1 490 Kč

MĚKKÉ DŘEVO – nesusušené

polínka 50 cm	1 000 Kč
polínka 33 cm	1 050 Kč
polínka 25 cm	1 100 Kč

TVRDÉ DŘEVO – suché

Polínka 50 cm nebo 33 cm	1 950 Kč
--------------------------	-----------------

Cena je uvedena za 1PRMS (prostorový metr sypaný) vč. DPH. Odběrné množství 5-20 PRMS.

METROVKY SKLÁDANÉ

Tvrdé dřevo	1 750 Kč
Tvrdé suché dřevo	2 400 Kč
Měkké dřevo	1 300 Kč

Cena je uvedena za 1PRMR (prostorový metr rovnáný) vč. DPH. Odběrné množství 10 PRMR.

PALIVOVÉ DŘEVO
Habrovany

DOPRAVA
ZDARMA

DOPRAVA ZDARMA
CENÍK PLATÍ DO VYPRODÁNÍ ZÁSOB

+420 739 572 972 objednavky@drevohabrovany.cz www.drevohabrovany.cz

POMŮCKA: CALABR. OKL. SEC	ODVETNÝ SEK V ŠERMU	1. DÍL TAJENKY	DŘEVĚNÝ SLOUP	LISTY PAPIRU		ZNAČKA NĚMECKÉHO AUTA	LIDOVÉ NOVINY ZKR.	OXID URANATY	INICIÁLY PĚVCE HAKENA	JAPONSKÁ DESKOVÁ HRA	RODNÉ ČÍSLO ZKR.	INICIÁLY SPISOVATELE LUSTIGA	ZKRATKA GONIOMETR. FUNKCE	LEHCE		TYP BOJOVÉHO SPORTU	4. DÍL TAJENKY	JM. LITER. DETEKTIVA MASONA
MALÁ SYMETRÁLA					HUDEBNÍ STYL										MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ ZKR.			
MÍSTO U DOMU					VÍCEČLEN Z JINÉHO MÍSTA										PŘÍTOK BEROUNKY SOLMIZAČNÍ SLABKA			
KRASOBRUSLÁŘSKÝ SKOK							NOVĚ OTEVŘENO Zetka NÁBYTEK www.nabytekzetka.cz						GEOLOGICKÁ VRSTVA ČTVRTOHOR					
FILMOVÝ MIMO-ZEMŠTÁN			ZNAČKA YARDU TÝKAJÍCÍ SE LEDU			KRAJÍC CHLEBA							ANO RUSKY ELEKT. POŽÁRNÍ SIGNALIZACE			SLOVENSKÁ POLNÍ MÍRA LESKLÁ TKANINA		
ČÁST LODĚ					INICIÁLY HERCE SCHMITZERA TAHLE								NÁZEV HLÁSKY N			NOČNÍ VIDINY NEVELCÍ		
	ČÁSTI VOZU SLOVENSKY	MRAVO-KÁRCE STRANA ÚČTU											LYŽAŘSKÝ VLEK ČÍSLOVKA ŘADOVÁ				ZNAČKA JAPONSKÝCH TISKÁREN	ŠACHOVÁ VÝHRA
VĚRNÝ							INICIÁLY PREZIDENTA NIKONA	ZNAČKA HEKTARU	INICIÁLY ZPĚVÁČKY JONESOVÉ	OPERAČNÍ SYSTÉM ZKR.	HADÍ ZVUK UNIVERZITA KARLOVA				ČÁST HMOTY INICIÁLY HERCE MORAVCE			
2. DÍL TAJENKY				UVALIT										3. DÍL TAJENKY				
ASISKÉ MUŽSKÉ JMÉNO				ZKÁZONOSNÝ DAR									UVAŽOVAT					

www.ocfrýda.cz

FRÝDA
 OBCHODNÍ CENTRUM

Tajenku křížovky se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování) zasílejte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 23. června 2025**. Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Trojice vylosovaných luštitelů se může těšit na svou výhru. Poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají: Věra Pajurková, Jaroslava Bartošová a Pavol Zajac z Frýdku-Místku.** Ceny výhercům doručíme.

INZERCE FMP-2184/01

Při financování se Škoda Financial Services nyní získáte ke standardním benefitům i tři servisní prohlídky a přezutí zimních nebo letních pneumatik zcela zdarma.

Nabídka se vztahuje na vozy Škoda do sedmi let stáří od první registrace a platí pouze po dobu financování vozu. Čerpání poukazu je možné ve všech autorizovaných servisech Škoda v ČR. Poukaz se vztahuje na akci Škoda Plus – Chytře (3 servisní prohlídky a přezutí).

ŠKODA Financial Services

Váš autorizovaný partner programu Škoda Plus:

AUTODRUŽSTVO

Beskydská 704, 738 01 Frýdek-Místek

Tel.: 730 588 213

Hlučinská 60, 702 00 Ostrava – Přívoz

Tel.: 730 588 218

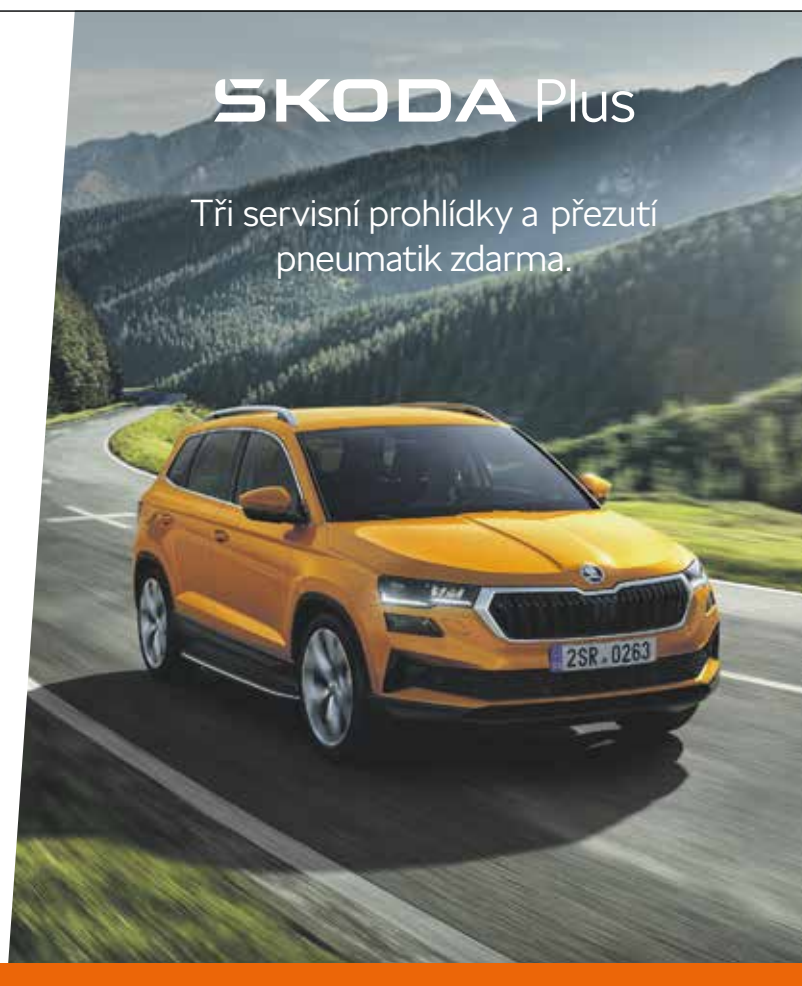
Brandlova 5, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

Tel.: 730 588 234

Frýdecká ul. 1956/12, 737 01 Český Těšín

Tel.: 603 469 631

www.ado-autodruzstvo.cz

FRÝDEK
MÍSTEK

28. MEZINÁRODNÍ FOLKLORNÍ FESTIVAL CIOFF®/IOV Frýdek-Místek 2025 | 17. června – 22. června 2025

PROGRAM

MUYU – Otavalo, EKVÁDOR — **FOPACK** – Nairobi, KEŇA — **RIBATEJANAS** – Santarém, PORTUGALSKO
CHVEN – Tbilisi, GRUZIE — **ZIEMIA LEGNICKA** – Legnica, POLSKO — **ZEMPLÍN** – Michalovce, SLOVENSKO
ŽEROTÍN – Strážnice, ČR — **ÚSVIT** – České Budějovice, ČR — **ONDRÁŠ Z JANOVIC** – Janovice, ČR
OSTRAVICA – Frýdek-Místek, ČR — **OSTRAVIČKA** – Frýdek-Místek, ČR — **ONDRÁŠEK** – Frýdek-Místek, ČR
MALÁ OSTRAVICA – Frýdek-Místek, ČR — **LAŠÁNEK** – Frýdlant n/O, ČR — **CM Zbujník** – Janovice, ČR
CM Vrtek – ZUŠ Frýdek-Místek, ČR — **HÚDECKÁ MUZIKA KARLA SKOTNICE** – Frýdek-Místek, ČR
ŠUBA DUBA BAND – Frýdek-Místek, ČR — **DECHOVÁ HUDBA JAVOŘINKA** – Lichnov, ČR

ÚTERÝ 17.6.

Koncert pro 8. ZŠ

STŘEDA 18.6.

- 16:00 **Oficiální zahájení festivalu** – ZUŠ Frýdek-Místek
(jen pro zvané)
19:00 **Společná zábava souborů** – RS Palkovické hůrky

ČTVRTEK 19. 6.

- dop. **Koncerty pro školy a domovy seniorů** –
Frýdek-Místek, Frýdlant n. O., Kopřivnice
19.30 **Koncert muzik** (1. nádvoří frýdeckého zámku)

PÁTEK 20. 6.

dop. **Koncerty pro školy** – Frýdek-Místek
Celodenní pobyt souborů s programy v obcích Stará Ves n.O.,
Frýdlant n.O., Hukvaldy, Palkovice, Paskov

**Ze nepříznivého počasí se čtvrteční koncert muzik ruší,
páteční a sobotní venkovní pořady se přesouvají do haly Polárky.**

Předprodej vstupenek na galakonzert: TIC F-M,
recepcie Národního domu a online na www.kultura-fm.cz.

Pořádá: DFS Ostravička za finanční podpory
Statutárního města Frýdek-Místek a Moravskoslezského kraje.

Partneři: ZUŠ F-M, Kultura F-M, Region Beskydy a TIC F-M,
Muzeum Beskyd, Hala Polárka

Festival je pořádán pod záštitou Ministra kultury Mgr. Martina Baxy,
hejtmána Moravskoslezského kraje Ing. Josefa Bělčí, MBA.,
a primátora Statutárního města Frýdek-Místek Petra Korče,
za finanční podpory Statutárního města Frýdek-Místek,
Moravskoslezského kraje a dalších partnerů.

PÁTEK 20. 6.

ROZTANČENÉ NÁMĚSTÍ I – nám. Svobody

- 14.45 **Evropský svátek hudby ZUŠ Frýdek-Místek**
17.30 **Slavnostní zahájení hlavních festivalových programů**
17.45 **Ostravička vítá festivalové hosty** – Ostravička
18.15 **Z Budějic až do Strážnice** – Úsvit, Žerotín
19.15 **Letem světem** –
Polsko, Portugalsko, Slovensko, Ekvádor, Gruzie, Keňa
22.15 **Lidová veselice**

SOBOTA 21. 6.

ROZTANČENÉ NÁMĚSTÍ II – nám. Svobody

- 9.00 **Festivalový průvod** od kina P. Bezruče na Náměstí Svobody
9.00 **Koncert muzik ZUŠ na náměstí Svobody**
10.00 **Vítejte u nás** – představení účinkujících souborů
12.30 **Koncert Šuba duba Band**
14.00 **Rádi tančíme, rádi zpíváme** – Ostravička, Lašánek I,
Malá Ostravica, Lašánek II, Ondrášek
16.00 **Z našeho kraje** – Ostravica, Ondráš z Janovic
17.00 **Z jihu Čech a Moravy** – Úsvit, Žerotín
18.00 **Naši slovanští sousedé** – Polsko, Slovensko
19.15 **Ze čtyř světadílů** – Portugalsko, Gruzie, Keňa, Ekvádor
22.00 **Lidová veselice**

NEDĚLE 22. 6.

- 15.00 **GALAKONCERT** – Nová scéna Vlast
17.30 **Oficiální zakončení MFF** – Nová scéna Vlast